

Köszöntő

Gál László

A szót keresi a költő, a bűvös szót, a csodateremtőt, az igazit, az egyetlent. A szót, amely megnyitja a titkok kapuját, a szót, amely az életet jelenti, s amelyből a mesék kék tavában *új életre nyílik* a virág és a leány.

És haragszik a szóra, mert úgy érzi, nem találta meg az igazit, a szép új élet szép, új szavát. Haragszik és kimondja, hogy az „élet szavaktól nem lesz szebb, se rútabb”. Pedig nem igaz, tudja, hogy nem, hiszen halott virág helyett élő szavak illatoznak a csokorban, amelyet átnyújt annak, akit mindenekfölött szeret és e virágszavak „jó élni — mondják örvendezve”.

Harcol a költő a szavakkal, mert tudja, hogy a szó öröm is, bánat is lehet, élet is, halál is. És akkor — örömben vagy bánatában — játszani kezd a szavakkal

*akár a kisgyerek
tündérvár homokjában...*

Miért éppen Ács Károly kapja az idei Híd Díjat, amely — mondjuk ki — nem kétszázezer dinár, sokkal több annál. Nem is a zsüri öt tagja mérlegelésének ingadozó mérlegnyelve, sokkal több annál. Nem márvány, nem arany, nem ékszer, nem is babérkoszorú, sokkal több annál. És miért éppen ez a könyv kapja, a *Csönd helyett vers*?

Valaki, nagy költő, egyszer azt írta, hogy egyetlen mondatnál is lehet valaki halhatatlan. A bírálók azonban nem keresték ezt az egyetlen mondatot — bár találhattak volna többet is —, és nem álltak meg, például, annál a csodálatos hangszerelésű mondatnál sem, hogy

*a két szemed két tavában
két gyönyörű kék halál van...*

pedig hittél hiszem, hogy ez, ez is az igazi szó, amelyet most már végig elviszünk magunkkal a szívünk fölött, és amely — csak ez a néhány igaz szó is — szebbé tette életünket.

Igenis: igaz szó, mert azt is hiszem, hogy nem csupán az a szép, ami igaz, hanem igaz is csak az lehet, ami szép.

Herceg János azt írta, hogy egy költő művéhez ihletét, anyanyelvének hitelét, Babits ünnepélyességét, Ady indulatát, Vörösmarty sötéten izzó szenvedélyét adta, „ami ott van a nyelve alatt s ha szavakat formál, ízzel és zamattal siet a segítségére...”

Ács Károly az a költő, akiről, íme, ezeket írta egyik legjelentősebb prózairónk, a jugoszláviai magyar irodalom szerelmese. Nem, az a vers, az a műfordítás nincsen e kötetben, de a szín, az íz, a zamat, a szépség, a hit igenis benne

van Ács Károly minden költeményében, mert magában a költőben van, mert magában az emberben van, Ács Károlyban. És az őszinteség is benne van, ami nélkül nincsen költő, mert ha ír, vallja, nem tudja, vérzik-e vagy versel, s mert akarja, hogy amit tesz, végigtehesse, és mert azt akarja, hogy mások legyünk ma, hogy virágok legyünk — tehát szépek, tiszták, tehát emberek, tehát szocialisták — és még azért is, mert hisz az ünneplőruhás jövődében.

Hát ezért éppen Ács Károly. És azért is, amit a bírálók ezúttal nem jutalmazhattak, hogy ő emelte minálunk a magyar műfordítók tradicionálisan gyönyörűséges magasságába a műfordítást. Igen, azért is, mert a *Csönd helyett vers* című kötet nem elválasztható Ács Károlytól és ha Ács Károlyról van szó, csakis az egész emberről, az egész költőről, a művészi igényességű, a modern hangolású, az elmélyedten gondolkodó költőről van szó — és magáról a szóról, amely igenis szebbé tette életünket.

A bírálók és az olvasók nevében köszönöm Ács Károly verseinek boldog ékesszólását és köszönöm azt is, hogy ünnepet szerzett nekünk azzal, hogy Neki ünnepet szerezhettünk.

És megköszönjük a kiadónak, a Forumnak is, hogy immár másodszor teszi lehetővé, hogy magunk elé állíthassunk ismét egy olyan valakit, aki — és ezt teljes szívvel állítjuk — meg is érdemli. De ez az ünnep, ez a tisztesség, ez az elismerés és elsősorban ez a szeretet Téged is kötelez, Ács Károly!

Vérezz és verselj! Az ünneplőruhás jövőd, amit ennek a szép, ennek a bátor, ennek az igaz országnak népe épít, ezt várja Tőled. Nem a díj, hanem a szeretet, amivel ma körülveszünk, az öröm, amit érzünk, mert Te is örülsz, s a csillogás, ami a szemünkből és szemedből árad és maga a Csillag is, amely sose hull le, munkát és munkát várnak Tőled. Nem szebbet, nem jobbat, olyat, mint eddig is

Hiszen magad is tudod, az ünneplőruhás jövődöig

„... nincs megnyugvás,

Addig folyvást küszködni kell. —”

És szívből köszöntlek még egyszer.